

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

2 семестр, 1 курс спеціальність «Правознавство», освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр права»
Викладач: старший викладач кафедри державно-правових дисциплін Смульська Алла Василівна

Передумови: вивчення дисципліни має проводитися на основі засвоєння лекційного матеріалу, опрацювання навчальних посібників, науково-монографічної літератури, матеріалів періодичних видань з курсів «Логіка»

Мета викладання дисципліни: розвинути мисленнєві, нормативні, мовленнєві уміння та навички; опанувати форми ефективної переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування; сформувати уміння та навички ораторського мистецтва, розвинути майстерність створювати і виголошувати публічні промови.

Завданням вивчення дисципліни є формування у студентів знань про:

- загальну теорію, історію риторики, ораторського мистецтва, красномовства;
- закономірності побудови та виголошення промови;
- специфіку, різновиди і жанри публічної промови;
- особливості професійного красномовства;
- сучасні вимоги до оратора;
- значення риторики у професійній діяльності юриста.

Знати основні поняття: риторика, ораторське мистецтво, красномовство, комунікація, дискурс; основні положення теорії красномовства, закони риторики; історію риторики, великих ораторів минулого і сучасності; положення, зміст і значення риторичних засобів та прийомів для успішного виступу; загальні ознаки мовної культури: правильність і багатство мови, стислість, ясність, точність, емоційність та елементи художності в мові: образність, інтонаційну виразність, вміти їх поєднувати при виголошенні промови.

Вміти: *характеризувати* основні категорії, розділи і закони риторики; *демонструвати* основні прийоми удосконалення майстерності мовлення як засобу удосконалення умінь, *вирішувати* виробничі завдання; *знати* специфіку ділового спілкування, особливості комунікативно-мовленнєвих ситуацій, характерних для професійної діяльності юриста; *будувати* промови на закономірностях логіки мовлення; *диференціювати* основні види ораторських промов; *застосовувати* професійно значущі для юриста мовленнєві жанри; теорію техніки мовлення.

Форма підсумкового контролю: залік

Опис дисципліни: Сучасне ораторське мистецтво (риторика) – це теорія та майстерність ефективного (доцільного, впливового, гармонійного) мовлення. Предметом сучасної загальної риторики є загальні закономірності мовленнєвої поведінки, що діють у різних ситуаціях спілкування, сферах діяльності, та практичні можливості використання їх з метою створення ефективного висловлювання. Ефективність мовлення визначається найменшими втратами в процесі його передавання від мовця до слухача у всіх трьох типах інформації, які зазвичай містять мовлення: понятійно-логічні, оціночні (+ або -), емоційні. Доцільність мовлення – це його відповідність основній меті мовця, його мовленнєвому наміру. Впливовість мовлення – це його здатність розбудити розум і почуття, змусити слухача спочатку прислухатися, прихильно та зацікавлено, а потім змусити прийняти те бачення оточуючого світу, яке йому запропонує мовець. Отже, у процесі вивчення дисципліни «Ораторське мистецтво», студенти мають навчитися вміло оперувати отриманими знаннями з цього курсу та застосовувати отримані навички в подальшому навчанні та житті; розуміти взаємозв'язок риторики з будь-якими проявами і змінами, що відбувалися і відбуваються в суспільстві у певну епоху і вміти проаналізувати, який вплив мала і має риторика на ту чи іншу сферу людського життя; володіти технікою мовлення як необхідною передумовою словесної дії і правильно нею користуватися (управляти диханням в процесі мовлення, читання, володіти правильною і чіткою дикцією, силою, чистотою і висотою голосу, орфоепічними нормами вимови); користуватися засобами логіко-емоційної виразності мовлення в тому числі і позамовних (поза, жест, міміка); прийомami полемічної майстерності; кваліфіковано виконувати праці з написання промови та виголошення її в залежності від мети, завдання, місця, часу виступу з урахуванням складу аудиторії, її особливостей.